

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

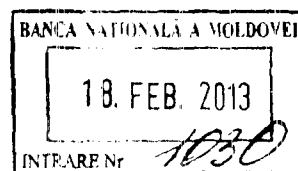

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 08/521 din 14.02 2013
La nr. 26-01107/80/292 din 01 februarie 2013

Banca Națională a Moldovei

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: potrivit textului – 2 (două) file.

Director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte
legislative (Legea nr.550/1995, nr.451/2001, nr.190/2007,
Codul contravențional, Codul civil)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Banca Națională, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prin proiect se propune modificarea și completarea unor acte legislative (Legea instituțiilor financiare, Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Codul contravențional, Codul civil), care are drept scop ajustarea acestora la Legea cu privire la serviciile de plată și monedă electronică nr. 114 din 18.05.12.

Astfel, Legea instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.1995 se completează cu o nouă activitate permisă băncilor, și anume prestarea serviciilor de plată și emiterea monedei electronice în conformitate cu Legea nr. 114 din 18.05.12. Amendamentele la Legea nr. 451-XV din 30.07.2001, au ca scop descrierea genurilor de activitate suplimentare supuse reglementării prin licențiere, precum și a activității de prestare a serviciilor de plată de către societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, furnizorii de servicii poștale și activitatea de emitere a monedei electronice de către societățile emitente de monedă electronică. Codul civil al RM nr. 1107-XV din 06.06.2012 este completat cu norme care sunt condiționate de necesitatea racordării cadrului legal la practica internațională de reglementare a modalității de utilizare a ordinului de plată în cadrul transferului de credit.

d. Suficiența argumentării. Proiectul de modificare și completare a unor acte legislative elaborat de Banca Națională nu este suficient fundamentat. O parte din amendamente justifică necesitatea racordării prevederilor la Legea nr. 114 din 18.05.12 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, iar o bună parte din acestea nu sunt fundamentate la capitolul ce țin de condițiile ce au impus amendarea acestora. Astfel, nu este motivată excluderea normei din art. 1256 alin. (2) al Codului Civil nr. 1107-XV din 06.06.2002, cu privire la „ordinul de plată poate fi simplu în cazul în care încasarea sumei de către beneficiar nu este condiționată de prezentarea vreunui document privind

scopul plății, sau documentar, în cazul în care încasarea sumei este condiționată de prezentarea de către beneficiar a unor documente cerute de ordonator". Motivația autorului vis-a-vis de excluderea acesteia, potrivit notei informative, nu este una justificată („este o prevedere eronată”, potrivit autorului) din punct de vedere procedural. Considerăm că autorul trebuie să argumenteze necesitatea excluderii normei în cauză, prin efectuarea unei analize a efectelor juridice care le are la etapa actuală norma dată și care va fi impactul după excluderea acesteia. Concretizări necesită și amendarea art. 1258 al Codului Civil, întrucât referitor la acest articol autorul a evitat să facă careva explicații (excluderea din conținutul ordinului de plată a normelor cu privire la cazul ordinului de plată documentar cu indicația documentelor care trebuie prezentate de beneficiar) care, în opinia noastră, sunt necesare în procesul executării ordinului de plată. Aceeași obiecție este valabilă și pentru Art. V pct. 4, art. 1289 alin. (2) al Codului civil, potrivit proiectului.

Pentru a putea da o apreciere obiectivă necesității aprobării proiectului de lege, recomandăm autorului de a efectua o analiză amplă a oportunității de perfecționare a domeniului bancar, în vederea asigurării implementării unui sistem eficient și totodată transparent a obiectivelor de bază care rezultă din politica financiar-bancară.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Deși aspectul ce ține de fundamentarea economică a proiectului este o condiție care este prevăzută în art. 20 lit. c) din Legea nr. 780-XV din 27.12.01 privind actele legislative, autorul a evitat să justifice acoperirea financiară a proiectului.

În opinia noastră, proiectul de lege va implica cheltuieli suplimentare (prevederi cu privire la completarea genurilor de activități supuse reglementării prin licențiere ale Băncii Naționale: activitatea de prestare a serviciilor de plată de către societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, furnizorii de servicii poștale care prestează servicii de plată), motiv pentru care recomandăm autorului de a estima mijloacele financiare necesare pentru implementarea proiectului.

~~1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public~~

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Art. IV pct. 1, art. 291/2 alin. (2) – potrivit proiectului

Se propune de sancționat persoanele cu funcții de răspundere și persoanele juridice pentru acceptarea (atragera) depozitelor ori altor fonduri rambursabile de către societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică sau furnizorul de servicii poștale. Confuzii și ambiguități creează calificarea faptei cu privire la „acceptarea (atragera)” ca fiind identice.

Deși potrivit art. 24 alin. (2) al Legii nr. 114 din 18.05.12 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică, se prevede că societatea de plată nu are dreptul de a accepta (a atrage) depozite ori alte fonduri rambursabile, în sensul Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21.07.95, în opinia noastră, faptele cu privire la „acceptare depozitelor ori altor fonduri rambursabile” și „atragera depozitelor ori altor fonduri rambursabile” sunt două elemente diferite atât după conținut, cât și după circumstanțele săvârșirii acesteia.

În primul caz „acceptarea” se prezintă ca o faptă ilicită săvârșită cu vinovăție și intenție de către persoana cu funcție de răspundere și persoana juridică, ca urmare a acceptării de către societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică sau a furnizorului de servicii poștale a depozitelor ori altor fonduri rambursabile a serviciilor de plată, din partea altor utilizatori de servicii, în scopul de a obține beneficii ilegale. În cel de al doilea caz „atragera”, de asemenea, este o faptă ilicită săvârșită cu vinovăție și intenție de către societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică sau a furnizorului de servicii poștale a depozitelor ori altor fonduri rambursabile a serviciilor de plată din partea altor utilizatori de servicii, în scopul de a obține beneficii și a prejudicia interesele statului.

Prin urmare, este necesar de separat aceste două elemente, pentru a nu crea confuzii și discreții în procesul de calificare a faptei.

Recomandarea: În acest sens, propunem următoarea redacție a normei: „Acceptarea s-au atragerea depozitelor ori altor fonduri rambursabile de către societatea de plată, societatea emitentă de monedă electronică sau furnizorul de servicii poștale.”

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Natalia Cheptea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
13 Februarie 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cccec.md

